

Dán 11 (10,11–14.20–21; 11,1–4.21–26–39) (14.33–35)

- Az igazság könyve (10,21): mindaz, ami Istennél „meg van írva”, ami az Ő terve. Amit ebből nekünk kijelentett, az a Biblia. „Elmondom neked, mi van megírva...”: Isten elmondja Dánielnek azt, amit majd le kell írnia – de ez már „meg van írva” Istennél, mint az Ő terve.
- Isten tehát kijelenti, mit készül tenni (Ám 3,7). Dániel könyvében is láttuk, hogy kijelenti a Messiás szolgálatát, áldozatát.
- Nem mindenkinek jelenti ki. Dániel „rászánta magát a dolgok megértésére” (10,12). Rászánta magát arra, hogy Isten akaratához, törvényéhez ragaszkodik, hogy tőle kéri a válaszokat az emberileg megválaszolhatatlan kérdésekre is (2. fejezet); rábízta magát életveszélyesen is (6. fejezet). Folyamatosan és teljesen Istennel járt, és csak ezen belül lehet megérteni Isten dolgait, akaratát.
- Elsődlegesen az Írásokból értette meg, hogy Istennek terve van, amit még nem jelentett ki (9,2). Ekkor imádkozik, bűnt vall. Hiszi, hogy Isten tervei, akarata jó, és látja, hogy sem ő, sem Izráel népe nem érdemli meg, hogy Isten jót tegyen velük. Ekkor kap látomásokat, kijelentéseket – a Messiásról.
- A 10–12. fejezetben leírt látomás / kijelentés későbbi. De ez is azzal kezdődik, hogy Dániel három hétig gyászol / bánkodik (10,2).
- Dániel látja a preexistens Krisztust; elmegy az ereje, arcra esik. Gábiel is jelen van, és (magyarázók szerint) valószínű, hogy ő beszél tovább Dániellel. „Perzsia fejedelme utamat állta huszonegy napig” – Krisztust nem tarthatta volna fel.
 - o Van olyan, „mintha” Istent, Krisztust fel lehetne tartani? Csak amikor Ő maga engedi ezt meg: amikor Jákób egy éjszakán át küzdött vele; amikor „az ajtó előtt áll és zörget” – de valójában akkor sem lehet feltartani: be tudna jönni, de a mi megtérésünket nem erőszakkal viszi véghez: várja, hogy mi magunk válaszoljunk, fogadjuk el a szívünkkel.
- A perzsa vezérrel kapcsolatban nem ez a helyzet: nem a megtéréséért való küzdelem folyt 21 napig, hiszen most „újra harcolni kell ellene” (10,20). Ez nem az a helyzet, amikor Krisztus vár – nem lehet feltartani. Itt az angyal az, aki harcol – démonok ellen.
- A mi harcunk is „erők és hatalmak” ellen folyik, amelyek a „mennyei magasságban vannak”. Tudjuk: csak az Isten fegyvereivel lehetünk győztesek.
- 10,2: Dániel három hétig gyászolt. 10,13: ugyanebben a három hétben küzdelem folyt a mennyei magasságban – érte és Isten népéért. Ebben vett részt a gyötrődésével – nem tudatosan. Nyomasztotta „valami”, amiről utólag megtudhatta, mi volt. A „gyásza” böjt volt, Istennel keresett még szorosabb kapcsolatot.
- 11. fejezet: az angyal elmondja, hogyan folytatódik tovább. Nagy Sándor és az utódkirályok harcai ördögi küzdelmek: ahogy egymást többször elárulják, ahogy Isten népét többször megtámadják, pogány vallásra akarják rákényszeríteni. – Ugyanakkor ez a harc, a királyok, ill. Antiochus Epiphanes előképe is: A. E. az antikrisztus előképe, az előtte folyó harc pedig annak a „végig tartó” háborúnak az előképe, ami végül is hatalomra juttatja őt.

- Az antikrisztusi korszak (a 70. hét) alatt a hívő nép már elragadtatott. Most, amíg a harc folyik, még itt vagyunk, és fontos kérdés, hogy hogyan éljük meg ezt az időt, hogyan vegyünk részt a harcban:
 - o 11,14: „a te néped erőszakos fiai is fölkelnek, hogy beteljesítsenek egy látomást, de elbuknak” – erőszakosak, saját erejükben bíznak. Egy látomást akarnak beteljesíteni: isteni ígéretet saját erőből – vallásosak.
 - o 11,33–35: „A nép okosai sokakat meggyőznek, de... elesnek... hogy kipróbáltak, tiszták és fehérek legyenek a vég idejére.” – ők a hívők. Lelki fegyverekkel harcolnak: imádkoznak, „sokakat meggyőznek” (bizonyosságot tesznek). – „A nép értelmesei” (Károli). Hogyan lesz a hívő értelmes? Úgy, hogy „rászánja magát a dolgok (Isten dolgai) megértésére”.
- Mindkét tábor elesik, de csak az utóbbi lesz kipróbált, tiszta. A földön nem látszik, hogy győztesek lennének, de azok. – Hogyan lehetünk győztesek? Úgy, hogy „rászánjuk magunkat a dolgok megértésére”. A mai kérdéses, bizonytalan világban sokan „okosok” (okoskodnak). A hívőnek fel kell ismernie azt, ami emberi számíthatás, és ehelyett Isten akaratát kell kutatnia; ill. ha nem tud eligazodni azokon, amiket hall, akkor is Istentől kérdezzen – ha kell, böjtölve, „gyászolva”.
- „A vég ideje meg van szabva”; „eljön a vég...” – nem tart örökké ez a harccal, háborúval teli korszak. Mi már nem a „véget” (a világ végét) várjuk, hanem Krisztust, aki legyőzte a világot – és véget vet minden antikrisztusi hatalomnak. Akkor lesz „láthatóan győztes”, kipróbált, fehér az, aki „megfehérítette ruháit a Bárány vérében”.

Dán 12,3

Az okosok fényleni fognak, mint a fénylő égbolt, és akik sokakat igazságra vezettek, mint a csillagok, mindörökké.